

# CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

DIRECTOR : D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR : I. N. CESĂRESCU

## ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Străinătatea : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

## A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

## REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

## S U M A R

O lege necesară (Expunere de motive și Proiect de lege contra Usurei întocmit de d-l C. N. Toneanu).

### JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ :

Curtea de casație, s. I : Maria M. Voicu cu Maria N. Savin și alții ;

Idem, s. II : Frederick Goldvurm și H. Goldstein cu I. R. Maurer și alții ;

Idem : I. Iliescu cu Societ. Creditului Urban București și alții ;

Curtea de apel București, s. III : Firma Spinnfabrik Tecsдорf și A. E. Gaster contra firmei comerciale disolvate T. Vlădicescu & C-nie pentru declarare în stare de faliment ;

Curtea de apel București, s. III și Trib. jud. Teleorman : Ioana N... T... cu N... T... pentru divorț cu o observație de d-l D. Alexandrescu.

## O LEGE NECESARA

Găsim în «Tribuna Liberală» din Galați No. 98 din 30 Martie a. c. publicat un Proiect de lege contra Usurei, însoțit și de o expunere de motive, datorită penei D-lui C. N. Toneanu. Ne facem o deosebită plăcere de a reproduce acest Proiect de lege și nădăjduim că el să treacă din starea de proiect, în lege. Până atunci însă am crede că mai grabnică și poate mai necesară ar fi o lege pentru stăvilirea dobânzilor convenționale. Cu modul acesta, s'ar mai țermuri puțin acest avânt de cămătărie, la care se dedă mai fie-care capitalist în țara românească.

### EXPUNERE DE MOTIVE

#### a proiectului de lege contra usurei

Usura, se practică la noi pe o scară foarte întinsă, în cât speculațiunile la cari s'au datat o anume categorie de speculatori sunt revoltătoare.

O mulțime de capitaluri în loc să serve la industrii bine-făcătoare, la speculațiuni oneste, sunt întrebuințate la usură, care îmbogățesc fără muncă pe cei ce le practică și sărăcesc, ruinează, o mulțime de proprietari și agricultori. E timpul ca societatea să ia măsuri pentru împiedicarea și pedepsirea usurarilor.

Încă de la început, trebuie să nu facem confușiune între libertatea intereselor convenționale care

nu trebuie lovită și care în mare parte e recunoscută de Codicele nostru civil, și usura care are drept țință ca prin mijloace dolosive și abuzând de inexperiența, ușurința și nevoile datornicului, să stoarcă de la el dobânzi nemăsurat mai mari de cât banii împrumutați și 'l constrânge la obligațiuni care 'l conduc definitiv la ruina.

Când libertatea cum dice Vidari, celebrul profesor de Drept Comercial din Pavia, servă de a masca fraudă, când măsura intereselor convenționale nu mai e rezultatul liberei desbateri între contractanți, ci de o parte, rezultatul strămătorăriei economice în care se sbate debitorul, sau a inexperienței sale, sau a ușurinței sale, iar de altă parte a veracității împrumutătorului care știe că prada nu-i poate fugi ; atunci legea trebuie să intervie și să împedice ca fraudă să nu triumfe sau să o pedepsească dacă va fi consumată. Ori-ce scrupul juridic trebuie să cedeze înainte necesității inexorabile a apărării sociale, alt-fel libertatea ar fi un stimulent pentru fraudă.

Dacă legile în această privință nu pot să facă nimic, pot însă să micșoreze usura în mod simțitor.

În Austria, este legea din 19 Iulie 1877 pentru Galiția și Lodomiria, estinsă apoi la întregul Imperiu de dincoace de Lheita prin legea din 18 Mai 1881.

În Germania, există legea din 24 Mai 1880 și din 19 Iunie 1893.

Asemenea și în multe cantoane din Elveția.

În Italia, în anul acesta Ministrul de Justiție Gianturco a propus un proiect de lege pe care 'l am admis ca cel mai bun și pe care 'l am reprodus mai jos în 11 articole, cu mici modificări.

La noi, s'a făcut un început de protecțiune contra usurei prin legea din 19 Februarie 1879, promulgată la 20 Febr. acelaș an relativă la anularea clauzei penale din oare-cari contracte și pentru adaosul unui alineat la art. 1089 C. civ., însă acest început este insuficient, fiind căzută legea aproape în desuetudine.

Pentru moment, se simte trebuință mai mult de măsuri preventive și represive de cât de măsuri economice, precum este Creditul Agricol, Banca Agricolă ; pentru că răul amenință și ucide cu multă ferocitate.

Una din formele sub care se consumă fraudă usurarilor nu este adevăratul împrumut de bani, ci vânzarea cu pact de rescumpărare. Când un nenorocit de mic proprietar, cum zice acelaș Vidari, se simte cu lațul de gât, vinde gădelui său,



toate bunurile imobile ce posedă, sau parte din ele, cu clauza că dacă la scadență nu va răscumpara bunurile vândute, pentru care el a obținut ceva care să-i permită a mai trăi încă cât va timp, acele bunuri se socotesc trecute în proprietatea cumpărătorului; și fiind că rescumpărarea e absolut imposibilă îndată ce a consumat acel ceva ce i s'a împrumutat, se găsește redus la miseria de la început; așa că rescumpărarea devine o spoliațiune frauduloasă și prin spoliațiune dobândește în mod legal o proprietate care valorează cel puțin în cincit de cât banii împrumutați, adică prețul vânzării. De aceea legea nu trebuie să asiste impasibilă înaintea acestei stări de lucruri care ruinează o parte din cetățeni, făcându-i proletari.

Nu este suficient nici art. 322 Cod penal care e relativ la acei ce speculă asupra trebuințelor, slăbiciunilor sau patimilor unui minor fiind-că au trebuință de apărare și cei ce nu sunt minori spre a nu cădea în ghiarele usurarilor, și pentru densii legea trebuie să facă ceva!

De aceea propunem acest proiect de lege care răspunde la o necesitate bine simțită și credem că va pune un frâu acestei plăgi care se cheamă: usura.

**C. N. Toneanu**  
Advocat, Galați.

Iată și proiectul de lege:

### Proiect de lege contra usurei

**Art. 1.** În contractele de împrumut, cu termen sau cu pact de rescumpărare, și în alte contracte similare, sunt nule convențiunile prin cari creditorul, abusând de neexperiența, pasiunile, ușurința sau pozițiunea de care depinde debitorul, face să i se promită sau să i se dea lui sau altora, profite cari, avându-se în vedere toate circumstanțele casului, sunt într-o evidentă disproporțiune cu prestațiunea.

Judecătorul pronunțând nulitatea unor asemenea pacte usurarii, va reduce datoria la adevărata măsură, determinând profitele, ori de câte ori este posibil la limita intereselor legale.

**Art. 2.** Agențiile de împrumuturi, în orî-ce formă ar fi constituite și de ori cine exercitate cad sub previsiunile acestei legi.

**Art. 3.** Dispozițiunea art. 1 nu se aplică contractelor încheiate de Bancă sau de Instituțiunile publice puse sub tutela sau privegherea guvernului, nici la contractele comerciale făcute între comercianți.

**Art. 4.** În judecățile de nulitatea pactelor usurarii, magistratul poate, când concurg circumstanțe și presupțiuni grave, precise și concordante, să admită proba testimonială chiar și în casurile prevădute de art. 1191 Cod. civ.

**Art. 5.** Cererea în judecată a unui pact usurar nu suspendă executiunea obligațiunei.

Cu toate acestea magistratul poate ordona ca, în timpul judecăței, să se depue suma sau lucrul asupra căruia există contestațiunea, sau să se dea de către creditor o cauțiune pentru a putea cere executarea. (1).

(1) Nu crede aci oare autorul Proiectului că ar fi o contrazicere între aliniatul prim, care nu suspendă obligațiunea și aliniatul 2 care dă putere magistratului de a cere cauțiune creditorului pentru executare?

**Art. 6.** Declarațiunea de nulitate a pactului usurar nu produce efect în dauna terților de bună credință, cari au dobândit cu titlu oneros drepturi asupra imobilelor mai înainte transcripțiunei cererei de nulitate.

Transcripțiunea unei atari cereri se face prin adnotarea pe marginea transcripțiunei actului de înstrăinare.

**Art. 7.** Se pedepsește cu închisoarea până la 6 luni și cu amendă care nu va fi mai mică de cât profitul ilicit, dar în nici un caz cu mai mult de cât 10000 lei, acela care stipulează obicinuit pacte usurarii. *Pedeapsa se aplică atât mandatarului cât și mandantului.*

O atare amendă se va pronunța în profitul instituțiunilor de bine facere.

Judecătorul, după gravitatea circumstanțelor, va putea ordona publicarea sentinței de condamnare într-unul sau mai multe jurnale, pe cheltueala condamnatului.

**Art. 8.** Se pedepsește cu închisoarea până la 3 luni și cu amendă până la 1000 lei denunțarea temerarie contra unei persoane ca usurar obicinuit.

**Art. 9.** Acțiunea de nulitate a pactelor usurarii nu e admisă când a trecut un an de la complecta executare a obligațiunei.

**Art. 10.** Prezenta lege se aplică și contractelor încheiate anterior publicațiunei ei.

Rămân însă valabile plățile deja făcute în puterea unor atari contracte.

Pentru a stabili obicinuița efectelor art. 7 se va ține cont numai de contractele încheiate posterior publicațiunei prezentei legi.

**Art. 11.** Acțiunile de nulitate a pactelor usurarii sunt de competența judecătoriilor de ocoale sau tribunalelor, conform legilor existente, după valoare. Ele sunt scutite de timbre și taxe de portare, care se vor plăti după resolvarea afacerilor, de creditorul usurar, în cas de anularea obligațiunei și reducerea profitelor, sau de debitor în cas de respingerea acțiunei, comunicându-se Ad-ției Financiare de autoritatea judiciară respectivă pentru încasarea taxei de timbru.

## JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ (JURISPRUDENCE ROUMAINE)

Curtea de casație, secția I

6 Septembrie 1900

Președinția D-lui Al. Giani, Consilier

Maria M. Voicu cu Maria N. Savin, Nicolae Savin ca soț și altul

Succesiune. — Văduvă fără avere. — Dreptul ei la succesiunea defunctului său soț. — Remăritarea ei. — (Art. 684 C. civ.).

*Dreptul văduvei fără avere în succesiunea defunctului său soț nu se pierde prin faptul remăritării sale.*

Cour de cassation, 1<sup>re</sup> chambre

6 Septembrie 1900

Présidence de M. le Conseiller A. Giani

Marie N. Voicu contre Marie N. Savin, Nicolas Savin en qualité d'époux et autres

Succesion. — Veuve sans fortune. — Vocation à la succession de son défunt époux. — Mariage de la veuve. — (Art. 684 du Code civil; 753, 754 du Code civil italien, 767 c. c. fr.).

*La veuve sans fortune ne perd pas, par le fait qu'elle s'est remariée, sa vocation à la succession de son défunt époux.*



Decisiunea 290/900. — Casată sentința Trib. Roman cu No. 317/95 în urma recursului făcut de Maria N. Voicu în proces cu Maria N. Savin, Nicolae Savin ca soț și alții.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut de d-l consilier R. N. Opreanu ;

Pe d-l avocat F. Gesticone în desvoltarea motivelor de casare, și

Pe d-l procuror general G. Schina în concluziuni, fiind minorî în cauză.

Deliberând,

*Asupra motivului de casare în următoarea cuprindere.*

«Violarea art. 684 Codul civil :

«Tribunalul nu 'mă-a luat în seamă dreptul meu la a patra parte din averea defunctului meu soț Gh. Moțatu pentru că m'am remăritat, pe când după acest articol eu am un drept de moștenire în averea soțului, ne cerându'mi altă condițiune ce nu mi s'a contestat de părți, iar condițiunea de a nu fi remăritată nu este impusă de lege, deci tribunalul a violat art. 684 Cod. civ. respingându'mi apelul și obligându-mă să dau întreg pământul reclamanților pe când nu li se cuvinea de cât trei pătrimi, sentința este casabilă».

Având în vedere sentința supusă recursului din care se constată că Matheiū Moțatu, reprezentat astă-zî în instanță prin soția sa Efimia N. Moțatu și în calitate de tutoare legală a minorilor sîi copii, și Maria N. Savin ambele intimatate în recurs — au chemat în judecată pe Maria N. Voicu — recurenta de azi — cerând să fie obligată a le lăsa în posesiune patru fălci și 12<sup>1</sup>/<sub>2</sub> prăjini pământ rural, rămas lor moștenire de la Gh. Moțatu; că judele de ocol a admis acțiunea, că tribunalul prin sentința atacată azi cu recurs, a respins apelul făcut de recurenta și a confirmat cartea de judecată a judeului de ocol;

Având în vedere că este constant în fapt, că față cu pretențiunea intimatelor d'a fi obligată Maria N. Voicu să le lase în stăpânire pământul reclamat, s'a discutat ca mijloc de apărare și dreptul Mariei N. Voicu la o a patra parte din succesiunea defunctului sîu soț Gh. Moțatu, ca văduvă fără avere, conform art. 684 Codicele civile, și că tribunalul a respins acest mijloc de apărare, pe motiv că dînsa remăritându-se a pierdut acest drept ;

Considerând că din citatul articol 684, nu reese că dreptul văduvei fără avere în succesiunea defunctului sîu soț, se pierde prin faptul remăritărei sale ;

Că dar când tribunalul declară că dînsa remăritându-se a pierdut acest drept, violează citatul articol adăogând condițiuni pe care legea nu le cere și deci motivul este fondat.

Pentru aceste motive și fără a mai discuta primul motiv de casare, Curtea, casează, etc.

Curtea de casație, secția II

10 Ianuarie 1901

Președenția D-lor Ch. Phérékyde, Consilier

Frederick Goldvurm și H. Goldstein cu I. R. Maurer și alții

Lipirea actelor de procedură.

Când are loc. — Art. 74 Pr. civ.

Autoritate de lucru judecat.

Contestație la tabloul de ordine și constatare de privilegiu. Art. 1201 C. civ.

1. Lipirea citațiunilor și a tuturor actelor de procedură pe ușa celui interesat, nu are loc de cât în lipsă de rude și de servitori, iar nu și în cazul când una din aceste persoane primește actul, dar nu poate săi refușă de a da adeverință de primire și când s'a încheiat proces-verbal în regulă de predarea actului.

2. Hotărîrea intervenită într'un proces avînd de obiect o contestație la tabloul de ordine al creditorilor, poate fi opusă ca constituind autoritate de lucru judecat într'un proces posterior avînd de obiect constatarea unui privilegiu; de oare-ce în ambele e vorba de preferință de drepturi între creditorî.

Cour de cassation, 2<sup>e</sup> chambre

10 Janvier 1901

Présid. de M. le Conseiller Ch. Phérékyde

Frédérique Goldvurm et H. Goldstein contre I. R. Maurer et autres

Affichage des exploits et significations — Dans quels cas il y a lieu. — Art. 74 du Code de proc. civ. (68 proc. française ; 36 proc. génév.).

Autorité de la chose jugée. Contestation à l'ordre des créanciers et constatation des privilèges. — Art. 1201 du Code civil (1351 français).

1. Tous exploits et significations doivent, à défaut de parents et de serviteurs qui puissent les recevoir, être affichés sur la porte de la demeure de la personne intéressée ; mais il n'en saurait être de même toutes les fois que l'une quelconque de ces personnes reçoit l'exploit, mais ne peut ou ne veut donner de reçu, et que procès-verbal a été dressé, en due forme, pour constater la signification de l'exploit.

2. Le jugement, statuant sur une contestation à l'ordre des créanciers, peut être invoqué, avec succès, comme constituant l'autorité de la chose jugée, dans un procès postérieur dont l'objet est de constater l'existence d'un privilège ; car dans l'un et l'autre cas, il est question d'un droit de priorité entre créanciers.

Decisiunea 11/901. — Casată decisiunea Curței de apel din București, secția II, No. 35/99 în urma recursului făcut de Frederick Goldvurm și H. Goldstein în proces cu I. R. Maurer și sindicul falimentului.

Curtea,

Asupra incidentului de amânare ridicat de intimat pe motiv că procedura nu este îndeplinită de oare ce motivele nu au fost lipite pe ușa casei, ci au fost date în lipsa sa de la domiciliu, unei servitoare fără adeverință de primire ;

Având în vedere art. 74 modificat din procedura civilă ;

Considerând că legiuitorul prin aliniatul II al acestui articol cere ca în lipsa celui chemat de la domiciliu, citațiunea săi verî ce act de procedură să se dea unei persoane din familia lui săi în lipsa acesteia unui om de serviciu, în ambele cazuri sub luare de dovadă ; că dacă nu va găsi nici o rudă săi vre un servitor, citațiunea să se lipească pe ușa citatului ;

Considerând că prin ultimul aliniat se prevăd casu-



rile în care are să se încheie un proces-verbal, care trebuie să fie făcut în cazul când ruda sau servitorul nu va da adeverința de primire și în cazul când citațiunea se va lipi;

Că prin urmare este stabilit că lipirea nu se face de cât în lipsă de rude sau de servitor : iar nu și în cazul când aceste persoane primesc citațiunea dar nu dau adeverința de primire;

Că în speță motivele de casare au fost lăsate în primirea unei servitoare a d-lui V. Dărăscu procuratorul intimatului Maurer, în lipsa adresantului de la domiciliu;

Că această primire s'a constatat printr'un proces-verbal în regulă, și această procedare e în conformitate cu legea, întru cât nu avea a se face lipirea, chiar dacă servitoarea nu a putut da adeverința de primire;

Că de aceia incidentul are a fi respins;

Pentru aceste motive, respinge incidentul, după care ascultând citirea raportului făcut de d-l președinte N. Mandrea;

Pe d-l avocat Pantazi în desvoltarea motivelor de casare, și

Pe d-l avocat Virgiliu Dărăscu în combateri;

Deliberând,

*Asupra motivului II de casare :*

«Rea interpretare a art. 1201 C. civ. și violarea lucrului judecat, Curtea găsește că n'ar fi lucru judecat, din decizia No. 62/79 care confirmă sentința tribunalului comercial Ilfov No. 1319/97, pe când prin aceasta se judecase tocmai că mărfurile vândute de Maurer aflate în prăvălia din calea Victoriei No. 78 și asupra cărora vroia el să 'și exercite privilegiul nu se mai afla în posesiunea debitorilor ci a mea creditor gagist. Numai dacă Curtea de apel ar fi stabilit că altele erau mărfurile date în posesia mea creditor gagist și altele acelea asupra cărora, exercita privilegiul d-lui Maurer ceea ce n'a făcut, putea înlătura lucrul judecat».

Având în vedere că în urma declarării de faliment a lui Iosif Cohen & C-nie, Maurer care vânduse mărfuri din stabilimentul Ville de France, cere să fie admis ca creditor privilegiat, iar Goldstein și Goldvurm contestând și pretinzând ca ei ca creditori amanetari să fie preferiți, —aceste pretenții s'au judecat prin decizia Curței de apel din București supusă recursului;

Având în vedere că Curtea de apel susține că Maurer trebuie să fie preferit având creanță privilegiată conform art. 1730 § 5 Cod civil, că Goldvurm nu 'i poate opune privilegiul de creditor amanetar întru cât parte din mărfuri și mobile s'au găsit în magasin la facerea inventarului și prețul lor nu era complet achitat lui Maurer și întru cât Goldvurm avea perfectă cunoștință de sarcina ce exista asupra mărfurilor și mobilelor fiind că girase cambii în valoare de 30000 lei, parte din prețul mărfii;

Având în vedere că în ce privește autoritatea lucrului judecat, rezultând din sentința și decizia prezentată de Goldvurm, Curtea o înlătură, susținând că acel proces a avut de obiect contestația făcută la tabloul de ordinea creditorilor, pe când procesul actual are de obiect constatarea dreptului de privilegiu, —ast-fel că ambele procese n'ar avea același obiect și aceiași cauză;

Considerând că Curtea de apel afirmă fără a motiva în mod convingător; Că afirmarea din partea Curței de apel că n'ar fi lucru judecat, fiind-că un proces a avut de obiect contestația la tabloul de ordinea creditorilor, iar cel-lalt constatarea dreptului de privilegiu, e în sine nedovedită și neplausibilă de oare-ce și un proces în urma contestației la tabloul de ordine, poate avea de obiect și preferința drepturilor unui sau alt contestator;

Considerând că afară de acestea Curtea de apel avea a cerceta dacă într'adevăr Goldvurm mai putea pretinde a fi opus lui Maurer ca creditor privilegiat, —când erau constante varii împrejurări pe care le constată Curtea de apel în penultimul considerent din decizie anume că a avut cunoștință de privilegiul lui Maurer, și când parte din marfă și mobile s'a găsit în magazinul lui Iosif Cohen & C-nie, vândute de Maurer fără să i se fi plătit prețul, —ast-fel că efectele lucrului judecat putea fi înlăturate sau mărginite;

Că de aceia și în acest sens, motivul se consideră ca întemeiat, rămânând ca Curtea de trimetere să cerceteze și să judece, ceea ce Curtea din București n'a făcut;

Considerând că a discuta motivul I e fără interes întru cât decizia se casează pentru motivul al II-lea;

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

27 Februarie 1901

Președinția D-lui N. Mandrea, Președinte  
I. Iliescu cu Creditul Funciar  
Urban din București și  
alții

Urmărire imobiliară. — Faliment. — Dreptul sindicului de a provoca vânzarea silită a imobilelor falitului. — Urmărire începută de un creditor înainte de faliment. — Intervenirea sindicului și substituirea lui creditorului urmărit. — (Art. 713, 810 și 811 Cod. com.).

*In urma declarării stărei de faliment numai sindicul e în drept să provoace vânzarea silită a imobilelor falitului, și în cas când starea de faliment se pronunță în urma începerii urmăririi silită de către un creditor, sindicul trebuie să intervieve sau să ceară a fi substituit în locul creditorului urmărit, căci pronunțarea stărei de faliment constituie o cauză legală de suspendare și ori-ce procedură nu mai poate fi îndeplinită fără intervenirea concursului sindicului, întru cât falitul nu mai are nici chiar dreptul de a sta în justiție în ori-ce fel de instanță, fie chiar de urmărire.*

27 Février 1901

Présidence de M. N. Mandrea, Président  
I. Iliescu contre le Credit  
foncier urbain de Bucarest et  
autres

Saisie immobilière. — Faillite. Le syndic a le droit de poursuivre la vente forcée des immeubles du failli. — Saisie commencée par un créancier avant la faillite. — Intervention et substitution du syndic au créancier saisissant. — (Art. 713, 810 et 811 du Code de commerce).

*Le failli ne pouvant, pendant toute la durée de la faillite, ester en justice et faire valoir ses droits même en instance de poursuite immobilière engagée avant la déclaration de faillite, sans le concours et l'assistance du syndic, —car l'état de faillite enlève ou failli l'exercice de ses droits et actions et les transmet au syndic, —il en résulte, qu'après déclaration de l'état de faillite, le syndic a seul qualité pour poursuivre la vente forcée des immeubles du failli et qu'il doit intervenir dans toute saisie immobilière commencée, par un créancier avant la déclaration de la faillite, et demander à être substitué au créancier saisissant pour tous actes ultérieurs de procédure à remplir.*



Decisiunea 72/901.— Casată ordonanța de ad-judecare a tribunalului Ilfov, secția de notariat, No. 1742/900 în urma recursului făcut de I. Iliescu în proces cu Creditul Funciar Urban din București și alții.

Curtea,  
Ascultând citirea raportului făcut de d-l consilier Pherekyde;

Pe d-nii avocați Borș și Cesărescu în desvoltarea motivelor de casare, și

Pe d-l avocat Em. Porumbaru în combateri;

Deliberând,  
Asupra motivului II de casare:

«Violarea art. 810 C. com. și exces de putere. Debitorul a atras atenția tribunalului că e falit.

«Eu am făcut chiar contestație, arătând că toate ac-tele de urmărire erau nule și vânzarea caducă, dove-dind cu certificatul tribunalului comercial că Schwartz se găsea falit cu 4 luni înainte de cererea de vânzare făcută de Credit. Totuși tribunalul ilegal 'mă-a respins contestația. Orî după art. 810 C. com. numai sindicul are dreptul de urmărire a imobilelor falșilor, și deci nici un alt creditor și nici Creditul.

«Deci tribunalul a violat art. 810 C. com. și a comis un exces de putere».

Având în vedere că fiind constant că în urma înce-perii urmăririi silite începute de Creditul Funciar Ur-ban a imobilului lui Max. Schwartz, s'a declarat stare de faliment asupra lui și s'a continuat urmărirea nu-mai contra debitorului;

Considerând că, în urma pronunțării unei sentințe declaratoare de faliment, numai sindicul e în drept să provoace vânzarea silită a imobilelor falimentului con-form art. 810 al. 1 din Codul de comerț; că și în cazul când starea de faliment se pronunță în urma înce-perei urmăririlor silite, sindicul trebuie să intervie saș să ceară a fi substituit în locul creditorului urm-ăritor, conform art. 811 din Codul de comerț, căci pronunțarea stărei de faliment constituie o cauză le-gală de suspendare, și ori-ce procedură nu mai poate fi îndeplinită, fără intervenirea concursului sindicului, ceea ce se exprimă anume de citatul articol prin «pen-tru ca procedura să poată fi îndeplinită fără întârziere»;

Considerând că și în cazul din urmă trebuie să in-tervie sindicul, pentru ca procedura de urmărire să poată fi continuată numai de el, pentru că efectele sen-tinței de declarare de faliment, sunt nu numai de a lua falitului administrarea bunurilor, ci și dreptul de a sta în justiție în ori-ce fel de instanță, chiar și în instanța de urmărire silită pentru averea lui, cea ce declară anume art. 713 din Codul de comerț; alt-fel ar putea fi periclitat interesele creditorilor dacă, în urma declarării falimentului, falitul ar putea să răs-pundă la acțiunile intentate contra lui, saș ar putea primi ca procedura urmăririi silite să se îndeplinească contra lui;

Că de aceea motivul fiind întemeiat, ordonanța de ad-judecare urmează a fi casată;

Pentru aceste motive și fără a mai discuta mijlocul I de casare, Curtea, casează, etc.

## Curtea de apel București secția III

15 Noembrie 1900

Președ. D-luî C. R. Manolescu, Președ.

*Firma Spinnfabrik Tecs Dorf și A. E. Gaster contra firmei comerciale disolvate T. Vlă-diceanu & C-ie pentru decla-rare în stare de faliment*

Faliment.—Societate comer-cială.—Disolvarea ei.—Punerea ei în stare de lichidare.—Dacă poate fi declarată în stare de faliment.—(Art. 96, 103, 191, 199 și 269 din Codul comercial).

*Prin disolvarea unei societăți comerciale și punerea ei în stare de lichidare nu se poate stinge drepturile creditorilor societății de a se adresa ei pentru plata creanțelor lor, de oare-ce nici un debitor nu poate a se substitui prin altul fără voia creditorului, iar pe de altă parte neplata la termen a obligațiilor a unei so-cietăți care s'ar fi declarat în stare de lichidare atrage decla-rarea în stare de faliment a acelei societăți cu toată disol-varea ei.*

## Cour d'appel de Bucarest 3-e chambre

15 Novembre 1900

Présid. de M. C. R. Manolesco, Présid.

*Raison sociale Spinnfabrique Tecs Dorf et A. E. Gaster contre société dissoute T. Vladiceanu & C-ie, déclaration en état de faillite.*

Faillite.—Société commerciale. Dissolution.—Liquidation de la société.—Si elle est peut être déclarée en état de faillite,—(Art. 96, 103, 191, 199, 269 du Code commercial).

*La dissolution d'une société com-merciale et sa liquidation n'en-levant pas à ses créanciers le droit de s'adresser à elle pour le paiement de leurs créances, cela, par ce qu'aucun débiteur ne peut s'en substituer un autre sans le consentement de son créancier; d'autre part, le défaut de paie-ment, à l'échéance, des obligations contractées par, une société qui se serait mise en état de liqui-dation, entraîne, non obstant, sa déclaration en état de faillite.*

## Decisiune comercială No. 80.

După ce ambele apeluri s'aŭ conexas, s'aŭ ascultat: d-nii avocați B. Brătianu și C. H. Teodorachi din par-tea apelantei Firma Spinnfabrik Tecs Dorf; Max Gaster din partea apelantului A. E. Gaster, iar din partea in-timaților s'aŭ ascultat: d-nii avocați B. Missir și G. Teclu din partea d-luî Dimitrie Petrescu; N. Ștefă-nescu din partea d-luî Th. Vlădiceanu și V. T. Can-cicoff din partea d-luî C. T. Manciu, lipsind G. Teo-dorescu cel-l'alt coasociat al firmei Th. Vlădiceanu & C-ie.

Curtea,

Având în vedere că atât apelul făcut de firma Spinn-fabrik Tecs Dorf contra sentinței No. 1932/900 a trib. Ilfov, secția comercială, cât și apelul făcut de A. E. Gaster contra sentinței No. 2012/900 a aceluiași trib. sunt relative la aceeași acțiune și anume dacă se poate declara saș nu în faliment firma Th. Vlădiceanu & C-ie aș în lichidațiune;

Având în vedere că ambele apeluri se bazează pe a-celeași motive și sunt îndreptate contra aceleiași per-soane;

Că părțile consimt a se decide prin aceeași hotărîre asupra ambelor apeluri;

Că deci este în interesul unei bune administrațiuni a justiției a se pronunța o singură decisiune asupra ambelor aceste apeluri;

Având în vedere că din sentințele apelate, din ac-tele prezentate de părți în instanță, din desbaterile urmate și concludsiunile scrise depuse de părți rezultă că la 1 Martie 1897 D. Petrescu, T. Vlădiceanu, C. T.



Manciu și G. Teodorescu constituie o societate în comandită sub firma Th. Vlădiceanu & C-ie în care cel dintâiu e comanditar, iar celălalt comandat, obiectul societății fiind comerțul de manufactură en gros și detal și durată fixată până la 1 Ianuarie 1901; că această societate a fost disolvată la 1 Ianuarie 1900 prin actul de desfacere cu acea dată încheiat de asociați și prin care ei își împart activul social arătând care anume din asociați se obligă a plăti cutare datorii ale societății și care altele; că, la 16 Iunie 1900 firma Spinnfabrik Tescdorf, iar la 14 Iulie 1900 A. E. Gaster, cer declararea în faliment a firmei Th. Vlădiceanu & C-ie pentru neplata de cambii scăzute și protestate în regulă și tribunalul Ilfov, secția comercială pronunță asupra acestei cereri sentințele apelate prin care se respinge declararea în stare de faliment a societății Th. Vlădiceanu & C-ie pe motivul invocat de societate și susținut astăzi înaintea Curței, că societatea al cărui faliment se cere este disolvată legalmente și creditorii, apelanții de astăzi, lăsând să treacă termenul prescris de art. 103 C. com. actul de desfacere este valabil față cu ei și prin urmare denușii nu pot cere declararea în faliment a unei societăți desființate;

Având în vedere art. 191 al. 6 Cod. com. după care o societate se poate dizolva prin voința asociaților și art. 269 același cod care prescrie că lichidarea unei societăți nu împiedică declararea ei în stare de faliment;

Că din combinațiunea acestor două texte și din spiritul lor rezultă pe de o parte, că prin disoluțiunea unei societăți și punerea ei în stare de lichidare nu se poate atinge drepturile creditorilor societății, de a se adresa ei pentru plata creanțelor lor, de oare-ce nici un debitor nu se poate substitui prin altul fără voia creditorului, iar pe de altă parte că neplata la termen a obligațiunilor comerciale a unei societăți, care s'ar fi declarat în stare de lichidare, atrage declararea în stare de faliment a acelei societăți cu toată disoluțiunea ei;

Considerând pe de altă parte că art. 103 Cod. com. nu este nici de cum relativ la dreptul pentru creditorii actuali ai unei societăți în lichidare d'a cere și obține, de vor proba încetarea de plăți, declararea în stare de faliment, ci este destinat să reglementeze responsabilitatea societății către terți, adică către acei cari ar voi să contracteze cu societatea după disoluțiunea ei;

Că în adevăr citatul articol prescriind că actul de lichidare, după ce se va fi alcătuit și publicat conform art. 96 C. com. va fi opozabil terților dacă va fi trecut o lună de la publicare, a decretat că ori-ce obligațiune s'ar contracta ca din partea societății disolvate după expirarea termenului sus arătat nu se va mai executa asupra avutului social, ci asupra averii personale a subscriitorului obligațiunii, de oare-ce terții au putut lua cunoștință de actul de desfacere, care mai întâiu de toate declară încetarea operațiunilor societății, iar nici de cum că odată ce actul de disoluțiune s'a publicat și a trecut o lună de zile de la această publicare, creditorii societății disolute n'ar mai putea cere declararea societății în stare de faliment, căci atunci, s'ar viola pe de o parte textul art.

269 Cod. com. iar pe de altă principiul general că nici un debitor nu poate cu de la sine putere să schimbe gagiul creditorului său;

Că, deci, nu poate să mai fie vorba nici de vre-o opozițiune ce creditorii unei societăți ar fi ținuti să facă contra fie a actului de disoluțiune, fie a celui de lichidare, nici de vre-un termen fatal după expirarea căruia ei n'ar mai putea executa creanțele lor contra patrimoniului societății cu care au contractat;

Că această explicațiune a legii mai este bazată atât pe equitate, care cere ca nimeni să nu se poată sustrage numai prin propria sa voință de la obligațiunile sale, cât și pe protecția ce trebuie acordată creditorului comercial, care ar fi grav atins dacă ar fi suficientă voința asociaților pentru a trimite pe creditorii unei societăți să fie plătiți nu din avutul social, în vederea căruia au contractat ci din aterea unuia dintre asociați poate insolubil;

Că tot pentru aceste motive și pentru acela că e străin de materia care ne ocupă este neadmisibil și argumentul invocat de oponenta societate și tras din art. 199 C. com.;

Că pe lângă aceste motive e constant că actul de desfacere al societății Th. Vlădiceanu & C-ie n'a fost publicat conform art. 96 C. com., adică în întregul său și deci publicarea lui nu ar putea să facă a curge termenul prevăzut de art. 103 același cod;

Că ast-fel fiind apelurile făcute de Spinnfabrik Tescdorf și A. E. Gaster contra sentinței cu No. 1932 din 1900 și 2012 din 1900 ale tribunalului Ilfov, secția comercială, sunt fondate și ca atare ele trebuiesc a fi admise;

Că, conform art. 867 C. com. falimentul unei societăți în comandită produce și falimentul soților ilimitat responsabili, cum sunt în speță Theodor Vlădiceanu, C. T. Manciu și G. Teodorescu.

Pentru aceste motive, Curtea, admite ambele apeluri, etc.

(ss) C. R. Manolescu, Sc. Popescu, V. Râmnicănu, T. T. Djuvara, C. G. Dâmboviceanu.

#### Curtea de apel din București Secția III

19 Februarie 1901

Președ. D-lui C. R. Manolescu, Președ.  
Ioana N. T.... cu N. T....  
divorț

Divorț. — Impotența soțului. — Dacă constituie o cauză de despărțenie. — Apel. — Dacă se pot invoca alte motive de divorț de cât cele invocate la prima instanță. — (Art. 212 Cod. civil; art. 327 Pr. civ.).

1. Impotența soțului nu constituie o cauză de despărțenie.

2. În apel nu se pot invoca alte motive de divorț de cât cele invocate la prima instanță.

#### Cour d'appel de Bucarest 3-e chambre

19 Février 1901

Présid. de M. C. R. Manolescu, Présid.  
Jeanne N. T.... contre N. T....  
divorce

Divorce. — Impuissance du mari. — Si elle constitue un motif de divorce. — Appel. — Si, en appel, il est permis d'invoquer d'autres motifs de divorce que ceux invoqués devant les premiers juges. — (Art. 212 du Code civil; — 231 français; art. 327 du Code de proc. civ. — 464 proc. française; 362 proc. genev.).

1. L'impuissance du mari ne constitue pas un motif de divorce.

2. En appel, on ne peut invoquer d'autres motifs de divorce que ceux invoqués devant les premiers juges.



## Decisie de divorț, No. 4.

S'au ascultat: d. avocat I. A. Brătescu, din partea apelantei Ioana N. T.... în desvoltarea motivelor de apel, și

Pe d. avocat Baidac din partea intimatului N. T.... în combateri.

Curtea deliberând,

Având în vedere apelul făcut de Ioana N. T.... în contra sentinței cu No. 17/900 a tribunalului Teleorman;

Având în vedere că prin această sentință s'a respins cererea apelantei de a fi divorțată de soțul său N. T.... pe motiv că impotența invocată ca cauză a desfacerei căsătoriei, nu intră în cauzele prevăzute de art. 212 Cod civil;

Având în vedere considerentele pe care s'a basat tribunalul, care găsindu-se de Curte întemeiate și le însușește;

Că de și se mai invoacă astăzi pe lângă impotență și alte motive, ele însă nefiind propuse înaintea primei instanțe, în baza art. 327 Pr. civ., nu pot fi propuse pentru prima oară înaintea Curții.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge apelul, etc.

(ss) C. R. Manolescu, V. Râmniceanu, D. Giuvără.

## Opiniune

Având în vedere că impotența soțului, când s'ar dovedi, constituie pentru femei o insultă gravă, care poate da loc la desfacerea căsătoriei;

Având în vedere că femeia cere a fi supusă unui examen medical spre a se constata că este și astăzi virgină, de și a trăit două luni cu soțul său;

Având în vedere că soțul nu numai că nu se opune, dar primește ca decisiv acest mijloc de probațiune;

Pentru aceste motive, subsemnatul sunt de părere ca soția să fie supusă examenului medicului legist, spre a se constata dacă ea este orî nu virgină.

(s) Sc. Popescu.

Tribunalul Districtului Teleorman

2 Decembrie 1900

Președ. D-lui N. N. Papadat, Jud. de șed.

Ioana N. T.... cu N. T....  
divorț

Divorț.—Impotența soțului.—  
Dacă este o cauză de despărțenie.—(Art. 212 Cod. civil).

Impotența soțului nu este o  
cauză de despărțenie.

Tribunal du District de Teleorman

2 Décembre 1901

Présid. de M. le Juge N. N. Papadat

Jeanne N. T.... contre N. T....  
divorce

Divorce.—Impuissance du  
mari.—Si elle constitue un motif  
de divorce.—(Art. 212 Code  
civil;—231 C. français).

L'impuissance du mari ne  
constitue pas un motif de divorce.

## Sentința de divorț, No. 17.

S'au ascultat: d. avocat P. Crăiniceanu din partea reclamantei Ioana N. T...., în susținerea acțiunii sale, și

Pe d. avocat I. Baidac din partea intimatului în combateri.

Tribunalul deliberând,

Asupra acțiunii de divorț intentată de către Ioana N. T.... din T.-Măgurele, cu suplica înregistrată la No. 12139, din 19 Mai 1900, contra soțului său Nae T...., tot din T.-Măgurele;

Ascultând pe părți în susținerile lor;

Având în vedere că reclamanta a invocat ca motiv de despărțenie, faptul că soțul său este impotent și că, din această cauză, dânsa este supusă la suferințe morale și trupești și a cerut ca, admitându-se acțiunea în

principiū, să se numească o comisiune care să examineze pe părât, spre a se constata că în adevăr este impotent;

Având în vedere că art. 212 Cod civil prescrie că căsătoriilor pot, fie-care în parte, cere desfacerea căsătoriei pentru escese, cruzimi sau insulte grave ce 'și va fi făcut unul altuia;

Având în vedere că motivul impotenței bărbatului părât, invocat de reclamanta, nefiind una din cauzele de despărțenie prevăzute de art. 212 Cod civil, tribunalul urmează a respinge acțiunea ca nefondată;

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător de ședință N. N. Papadat<sup>(1)</sup>, tribunalul respinge ca nefondată acțiunea de divorț, etc.

(ss) N. N. Papadat, C. N. Demetrian.

**Observație.**—Precum vedem, atât trib. de Teleorman cât și Curtea din București, în majoritate însă, pun în principiū că neputința bărbatului nu este, în legislația noastră, o cauză de despărțenie. Nu vom reveni asupra acestei chestiuni, pentru că ea a fost tratată de mai multe ori de noi atât în coloanele acestui *țiar*, cât și în *țiarul Dreptul*<sup>(2)</sup>; vom observa însă în treacăt că nici sentința tribun., nici decizia Curții nu sunt îndestul de motivate când ȑic că neputința nu este anume prevădută printre cauzele de divorț enumerate de art. 212 C. civ., căci acest text nu prevede nici relele tratamente sau bătaea, și cu toate aceste, căsătoriile se desfac ȑilnic pentru aceste cauze. Trebuia deci dovedit că neputința nu intră în denumirea generică de cruȑime, escese sau injurii grave.

Chestiunea de a se ști dacă neputința bărbatului poate sau nu fi invocată ca cauză de divorț, este, ce e dreptul, controversată, însă afirmativa a fost consacrată prin mai multe hotăriri judecătorești<sup>(3)</sup>. Vechile noastre legiuri și unele legislațiuni străine sunt formale în această privință<sup>(4)</sup>.

Dar dacă neputința bărbatului dă loc la discuȑiuni atât în doctrină cât și în jurisprudenȑă, este generalmente admis că neîndeplinirea datoriei conjugale din partea unuia din soȑi constituie pentru celalalt o insultă gravă de natură a aduce des-

(1) Sentinȑa tribunalului fiind aproape nemotivată, era mai bine să nu se știe cine a redactat-o. Dacă judecătorii care au dat naștere acestui cap de operă, ar fi curioși să vadă cum se motivează o sentinȑă, 'ȑi-aș sfătui să cetească o hotărire a tribunalului Iași, dată asupra unei specii identice, și publicată în *Dreptul* din 1890, No. 32.

(2) Veȑi *Dreptul* din 1900, No. 54 și *Ȓurierul Judiciar* din 27 Ianuarie 1900, No. 8.

(3) Cpr. Cas. rom. Bulet. s. II, 1872, p. 230. Trib. Iași și Covurlui. *Dreptul* din 1890, No. 32 și *Ȓurierul Judiciar* din 1899, No. 36.—*Contră*. Trib. Nimes. Sirey, 1896. 2. 142.

(4) Cpr. Pravila lui Mateȑ Basarab, glava 217; Andr. Donici, capit. 30 § 15; art. 143, C. Calimach; art. 6, partea III, capit. 16, Cod. Caragea. Cpr. și *Allgemeines Landrecht für die Preussischen Staaten*, II, 1, secȑia VIII, §§, 696, 667. Toate aceste legiuri sunt textual citate în adnotaȑia noastră din *Ȓurierul Judiciar*, No. 8 (27 Ianuarie 1900).



facerea căsătoriei, de câte ori acest fapt este voluntar, persistent și obicinuit <sup>(5)</sup>.

Neindeplinirea datoriei conjugale din partea bărbatului nu poate însă constitui o cauză de divorț, dacă nu se stabilește de femeie că bărbatul *cu voință* nu și-a îndeplinit această datorie <sup>(6)</sup>.

O altă chestiune care a dat loc la discuțiuni, este aceea de a se ști dacă neputința unui din soți este o cauză de anulare a căsătoriei, după cum ea este în Codul italian (art. 107). În Franția chestiunea este vii controversată <sup>(7)</sup>, și aceeași controversă s'a ivit și la noi <sup>(8)</sup>. Jurisprudența franceză pare însă să incline către ideea că neputința nu constituie în genere o eroare asupra persoanei de natură a atrage anularea căsătoriei <sup>(9)</sup>, soluțiune admisibilă mai cu samă la noi, față cu textul art. 162 C. civ., care curmând controversa ce există asupra acestui punct în Franția, decide că, prin eroarea asupra persoanei, se înțelege eroarea asupra *persoanei fizice* a unuia din soți. Ori, neputința fiind o *calitate* fizică, eroarea asupra calităților fizice sau chiar civile ori morale <sup>(10)</sup>, ori cât de esențiale ar fi, nu poate servi de bază la cererea de anulare a unei căsătorii, pentru că nici un text de lege nu prevede o asemenea nulitate. Este adevărat că Curtea de casație din Viena a decis (14 Maiu 1896) că căsătoria este anulabilă de câte ori unul din soți era atins, în momentul contractării ei, de o neputință persistentă, fie chiar relativă, de exemplu, dacă bărbatul, capabil până la un punct oarecare de a săvârși actul conjugal, n'a putut, din cauza micșorimei organului său, să desvirgineze pe soția sa <sup>(11)</sup>, însă această soluție se întemeiază pe anume texte din Codul austriac (cpr. art. 60 din acest Cod), <sup>(12)</sup>, care nu există în legislația noastră.

**D. Alexandresco**

<sup>(5)</sup> Cpr. Trib. Dunkerque și Genève. Sirey, 85. 2. 23 și 4. 31. C. Douai. *Dreptul* din 1884, No. 47. Veđi și adnotația noastră din *Curierul Judiciar*, No. 8 din 27 Ianuarie 1900, p. 59, text și nota 2.

<sup>(6)</sup> Cpr. C. Nancy. Sirey, 94. 2. 112 și Cas. fr. D. P. 99. 1. p. 244. *Curierul Judiciar* din 1900, No. 8 (cu adnotația noastră).

<sup>(7)</sup> Veđi Demolombe, III, 254. Pand. fr., *Mariage*, I, 327 urm. Cpr. și Fuzier-Harman, *C. civ.*, *annoté*, I, art. 180, No. 69 urm. Veđi și adnotația noastră din *Dreptul*, No. 54 (10 Sept. 1900).

<sup>(8)</sup> Veđi *Dreptul*, loco *supra* cit.

<sup>(9)</sup> Cpr. Briand et Chaudé, *Médecine légale*, p. 102. Baudry, I, 505. Glasson, *Consentement au mariage*, 133. Aubry et Rau, V, § 464, p. 100, 101. Cpr. și Trib. Nimes. Sirey, 96. 2. 142.—Veđi însă T. Huc, II, 79. Veđi și *Dreptul* din 1900, No. 54, p. 443, text și nota 3 (adnotația noastră).

<sup>(10)</sup> Cpr. Trib. Covurlui și Prahova, *Dreptul* din 1885, No. 52 și din 1895, No. 68.

<sup>(11)</sup> C. de casație din Viena. *Dreptul* din 1900, No. 54 (cu adnotația noastră).

<sup>(12)</sup> Veđi art. 60 din Codul austriac (corespondător cu art. 86 din Codul Calimach) tradus în adnotația noastră din *Dreptul*, loco *supra* cit.

## NOTE HAZLII

Pe vremea asta de criză, creerul omenesc s'a pus în mișcare, mai mult ca în timpurile normale. Nu e glumă; când toată lumea suferă de criză, profesioniștii se resimt și ei, și atunci de unde în alte timpuri negligeau, ba surădeau, când era vorba de reclamă, azi par că se întrec în a asculta poava Universului «reclama e sufletul comerțului», de și nu se cam potrivește negoțul cu profesionistul, dar în fine, trebuie omul să trăiască.

Pe tărâmul acesta de reclamă, un doctor în medicină, ar începe prin a critica toate medicamentele cunoscute, arătând prin jurnale efectele desastruase ale fie-cărui ingredient. Și atunci conclusia? Toți suferinzii creduli (și sunt mulți de aceștia) s'ar duce să-l întrebe, ce e bun, dacă totul e rău. De aci clientela asigurată.

Un avocat, ar începe prin a critica pe toți confrății. Tot un sistem de reclamă.

Un specimen de asemenea reclamă ne a căzut în mână. Onorabilul și-a zis: la crăciun, la paște, la srbători mari, băcanii, cărciumarii, hăinari, etc., trimit scrisori la particulari, să-i onoreze cu prezența, și îi onorează, de ce n'ași trimite și eu asemenea scrisori, poate să mă onoreze și pe mine.

Nu știm dacă l'o fi onorat cine-va cu prezența pe onorabilul reclamagi; în așteptare însă, și tot pentru a-i face reclamă, noi reproducem o parte foarte interesantă din scrisoarea sa reclamă.

Iată-o :

*Stimate Domnule,*

*Fac apel prin aceasta la toți cunoscuții, precum și încunoscuiți pe toți acei cari au afaceri la diferitele tribunale, că în urma practicei ce am făcut, mă însărcinez să susțin înaintea oricărei instanțe judecătorești ori-ce fel de proces, precum și a lucra ori-ce fel de acte de notariat.*

Numai atât! Prea puțin onorabile. Dacă era vorba să imiți pe băcani, trebuia să faci și o listă de soiul proceselor pentru care faci *apel că te însărcinezi*. Așa unde băcanul ar fi zis: Sardele de Nizza.... atât. D-ta trebuia să zici: Succesiuni; .... atât; icre moi.... ipotecă.... măsline de Volo.... moratori, etc. Și așa pe această scară înțelegeam și noi reclama.

După ce trece însă apelul de însărcinare, vine adevărata reclamă recomandăție.

Voi avea tot d'auna ca normă, de a studia mai întâi serios cestiunea ce mi se prezintă.

Ce spui onorabile? Adică se poate *studia* și *ne-serios* cestiunea? Ori, vrei să zici că advocații ceilalți n'o ia la serios nici cu cestiunea, nici cu meseria și numai la D-ta când se prezintă cestiunea îi arăți *norma*, că ai să o studiezi serios.

De alt-fel onorabilul e modest, când e vorba de plată, căci iată ce zice:

*In ce privește onorariul voi lăsa la aprecierea persoanelor ce mă vor onora cu susținerea proceselor și redactarea actelor ce-i privesc.*

Adică, se prezintă cestiunea, Domn avocat îi arată norma, o studiază serios și la urmă când cestiunea l'întreabă: Cu cât mă îndatorați? Domn avocat răspunde: *Cu cât vă lasă inima.*